

⁹ Конституція УРСР від 20 квітня 1978 року : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/888-09>

¹⁰ Чиркин В. Е. Вказана праця. – С. 33.

¹¹ European Court of Human Rights: Judgments and decisions. Strasbourg, 26 April 1979 (Sunday Times/UK). Series A. – № 30. – P. 31. – Para. 49.

¹² Домрин А. Институт чрезвычайного положения в зарубежных странах / А. Домрин // Международная жизнь. – 1993. – № 5/6. – С. 154.

¹³ Humanitarian situation in eastern Ukraine: Report by Council of Europe commissioner / New Cold War, org, November 16, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://newcoldwar.org/humanitarian-situation-in-eastern-ukraine-report-by-council-of-europe-commissioner>

¹⁴ Report by Nils Muiznieks (Commissioner for the human rights of the Council of Europe) following his visit to Ukraine from 29 June to 3 July 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://wcd.coe.int/com.instranet.InstraServlet?command=com.instranet.CmdBlobGet&InstranetImage=2840224&SecMode=1&DocId=2324534&Usage=2>

¹⁵ Там само. – С. 63.

Резюме

Андрієвська О. В. Генезис інституту конституційно-правових обмежень прав і свобод людини і громадянина в Україні.

У статті висвітлюються проблеми становлення та розвитку інституту конституційно-правових обмежень прав та свобод людини і громадянина в Україні. За допомогою наявних концепцій правового статусу людини і громадянина проаналізовано становлення інституту обмежень прав та свобод людини і громадянина в Україні. Виокремлено суспільно-політичні умови та основні нормативно-правові акти, що вплинули на формування інституту конституційно-правових обмежень.

Ключові слова: обмеження прав та свобод людини і громадянина, конституційно-правові обмеження прав та свобод людини і громадянина, генезис інституту конституційно-правових обмежень прав та свобод людини і громадянина.

Резюме

Андрієвская Е. В. Генезис института конституционно-правовых ограничений прав и свобод человека в Украине.

Исследуется проблема становления и развития института конституционно-правовых ограничений прав и свобод человека в Украине.

С помощью концепций правового статуса личности проанализировано становления института ограничений прав и свобод человека и гражданина в Украине. Выделены общественно-политические условия и нормативно-правовые акты, которые повлияли на формирование института конституционно-правовых ограничений.

Ключевые слова: ограничения прав и свобод человека и гражданина, конституционно-правовые ограничения, генезис института конституционно-правовых ограничений прав и свобод человека и гражданина.

Summary

Andriiivska O. Genesis institute of constitutional and legal restrictions of human rights and freedoms in Ukraine.

The problem of formation and development of the institution of constitutional and legal restrictions on the rights and freedoms in Ukraine are researched. The formation of the institute of the restrictions of rights and freedoms of human in Ukraine are analyzed with the legal status of the human rights conceptions. Socio-political conditions and regulations having influenced of the formation of the institute of constitutional and legal restrictions are detailed.

Key words: restrictions of rights and freedoms, constitutional restrictions of rights and freedoms, genesis institute of constitutional and legal restrictions of human rights and freedoms in Ukraine.

УДК 342/72/.73(477):340.5

Ю. В. БЕЗВЕРХА

Юлія Валеріївна Безверха, аспірантка Національної академії внутрішніх справ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

Україна не залишилась осторонь глобальних процесів формування якісно нового – інформаційного суспільства, які спонукали до переосмислення саме інформаційної політики держави та приведення її у відповідність з вимогами світових цивілізаційних тенденцій. Оскільки інформація є не тільки основою соціально-економічних відносин в суспільстві, а й базисом, на якому будується відкрита демократична держава.

Право доступу до інформації виступає у всій своїй багатогранності як інструмент контролю громадян за діями держави, однак у разі його порушення або відсутності взагалі основний конституційний принцип, згід-

но з яким «носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ» (ст. 5 Конституції України), перетворюється на фікцію та створюється загроза узурпації державної влади або зловживання нею. При цьому необхідно зазначити, що гарантією реалізації багатьох інших прав і свобод людини та громадянина є право на доступ до інформації. Тому органи публічної влади в кожній країні, дотримуючись норм внутрішнього законодавства і міжнародних договорів, повинні зберегти баланс між публічним і приватним інтересом.

На сьогодні в Україні залишається актуальною проблема вдосконалення законодавства у галузі інформації, а також приведення у відповідність з кращими європейськими і світовими стандартами інформаційних відносин. Крізь призму сучасних демократичних суспільно-політичних процесів, які привели до формування нової філософії інформаційної політики України, спрямованої на забезпечення відкритості діяльності органів державної влади та доступу громадян до інформації, можна побачити, що залишилася низка прогалин у відповіді на питання щодо ефективності її правового регулювання.

В інформаційній сфері різним аспектам формування та реалізації державної політики присвятили свої наукові та науково-методичні праці такі українські й зарубіжні науковці, як: В. Авер'янов, Г. Агаманчук, І. Бачило, Ю. Бурило, С. Бухарін, А. Васильєв, С. Горбатюк, В. Коваль, В. Копилов, Б. Кормич, І. Кресіна, А. Кузьменко, Девід Лайон, О. Литвиненко, А. Макаренко, В. Наумов, О. Нестеренко, В. Опришко, І. Панарін, М. Поліковський, Г. Почепцов, О. Радченко, О. Соснін, В. Цимбалюк, Л. Шиманський, В. Циганов, О. Ющик та ін. У науці інформаційного права провідні вітчизняні дослідники аналізують питання змісту та ознак поняття «право на доступ до інформації», реалізації на практиці інформаційних прав різними суб'єктами. У своїх наукових працях зазначені й суміжні питання розкривають такі вчені, як А. Арістова, В. Брижко, М. Демкова, Р. Калюжний, Т. Костецька, Л. Кузенко, А. Марущак, Ю. Шемшученко та інші.

Метою статті є дослідження забезпечення права на доступ до інформації в Україні органами як державної влади, так і Європейського Союзу.

Механізми громадського контролю за діяльністю влади повинні існувати у кожному демократичному суспільстві. Ефективність таких механізмів визначається передусім рівнем відкритості та прозорості цієї влади – інформуванням громадськості про її діяльність. Громадяни без інформації не можуть брати участь у виробленні та реалізації державної політики, а також у вирішенні питань місцевого значення тощо. Звідси вбачається, що інформація є рушійною силою демократії. В Україні, на жаль, органи влади далеко не завжди усвідомлюють, наскільки прозорість їхньої діяльності є важливим принципом для ефективності самої влади, яка контролюється громадськістю.

Зазначимо, що саме недостатнє розуміння функцій влади, її призначення у суспільстві, принципів взаємовідносин між чиновниками та громадянами призводить до вкрай незадовільної ситуації, пов'язаної із здійсненням громадянами права на доступ до інформації, а відтак – на участь у формуванні та реалізації державної політики. Загальновідомо, що в кожній державі, у тому числі й в Україні, немає жодної особи, яка б протягом свого свідомого життя хоча б раз не реалізувала своє право на доступ до інформації, якою володіють органи влади. Способи реалізації цього права можуть бути найрізноманітнішими: безпосереднє звернення до органу влади, ознайомлення з інформацією з офіційних видань, ЗМІ, Інтернету, офіційних веб-сайтів органів влади тощо. Проте з'являється чимало питань, на які не завжди можна знайти відповіді: чи повною мірою громадянин залишається задоволеним реалізацією свого права, чи існують труднощі, перешкоди при реалізації права, чи порушують органи влади і яким саме чином право на доступ до інформації, як можна усунути порушення тощо.

Право на доступ до публічної інформації є конституційним правом людини, передбаченим і гарантованим ст. 34 Конституції України¹, яка, у свою чергу, ґрунтується на положеннях ст. 10 Конвенції про захист прав та основоположних свобод людини², ст. 19 Загальної декларації прав людини³, ст.ст. 18 та 19 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права⁴ тощо. Так, кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань. Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір.

Спеціальні положення, що передбачають право на доступ до інформації про діяльність органів влади, містяться в конституціях Бельгії (ст. 32), Греції (ч. 3 ст. 10), Естонії (ч. 2 ст. 44), Польщі (ст. 61), Македонії (ч. 3 ст. 16), Португалії (ст. 48), Словенії (ч. 2 ст. 39), Фінляндії (§ 12, ч. 3); або ж у нормах звичайного законодавства. Так, у Німеччині 17 грудня 2004 р. було прийнято закон «Про свободу інформації», який гарантував виконання принципу свободи інформації у державному управлінні. Відповідно до цього закону кожен, без огляду на громадянство чи місце проживання, має право доступу до офіційних документів державного управління, прийнятих після 1 червня 2006 р., якщо це не завдасть шкоди державним чи приватним інтересам⁵.

Як визначає І. С. Комшалюк, у розділі II Конституції України наведено перелік основних прав і свобод людини та громадянина, але відсутні їх чітке розмежування й класифікація. У вітчизняній теорії конституційного права їх поділяють на особисті (громадянські), політичні, соціально-економічні та культурні. Право на інформацію, що закріплене у ст. 34 Конституції України (тобто право «збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію»), провідні представники національного конституційного права відносять до політичних прав, але право на самовираження, що передбачає і право на інформацію, очевидно, є не тільки політичним правом громадянина, а й природним особистим правом, таким як право на життя, що притаманне людині від народження, а не лише у контексті участі у політичному житті країни. Право на інформацію можна також віднести до культурних прав у контексті реалізації свободи літературної, художньої, наукової та технічної творчості (ст. 54 Конституції), реалізації права на освіту (ст. 53 Конституції) тощо⁶.

Необхідними інструментами дотримання демократичних принципів відкритості й прозорості органів влади та конституційних прав громадян на інформацію є формування і розвиток якісної інформаційно-комунікаційної інфраструктури. Для цього потрібен постійний та конструктивний діалог суспільства і влади, а також впровадження новітніх організаційних, науково-технічних, методичних та інших інформаційних механізмів. Це все є основою високих стандартів професійності та ефективності державного управління.

На наш погляд, важливою та необхідною складовою механізму здійснення права на інформацію є гарантування належного, вільного доступу громадян до інформації, а також чітка правова регламентація виключних випадків його обмеження.

Як підкреслює А. В. Цибульська, право на доступ до інформації не можна ототожнювати з правом на свободу інформації, оскільки вони хоча й мають однакову мету – забезпечення реалізації потреби людини в інформації, проте у них різне функціональне призначення. Якщо функція права на доступ до інформації полягає в забезпеченні особи необхідною інформацією безпосередньо від органів державної влади та органів місцевого самоврядування про їх діяльність та відомості про себе, тобто доступ до офіційної інформації, а також до певної інформації, що знаходиться у приватноправових юридичних осіб, то призначення свободи інформації полягає в забезпеченні можливості вільного пошуку та одержанні будь-якої інформації із загальнодоступних джерел, отриманні інформації про дії влади, але вже в інтерпретації представників ЗМІ, можливості ознайомлення з науковими працями, художніми творами, кіно, спілкування тощо. Єдине, чого потребує свобода інформації від держави – це дотримуватися політики невтручання, і навпаки, право на доступ до інформації репрезентує обов'язок держави створити певні умови для реалізації вільного і безперешкодного доступу до інформації⁷.

Ми погоджуємось з позицією В. В. Горбатюка, що переважна більшість нормативно-правових актів, які регулюють відносини в інформаційній сфері, була прийнята до набрання чинності Конституцією України. Проте прийняття Основного Закону країни стало важливим кроком до впровадження кращих міжнародних демократичних стандартів у розвиток інформаційної сфери⁸.

Слушною є думка В. В. Ковалю, згідно з якою здійснення права громадян на інформацію, яке закріплене в ст. 34 Конституції України, може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки; територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам; для охорони здоров'я населення; захисту репутації або прав інших людей; запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя. Цей перелік підстав для обмеження доступу до інформації є вичерпним. На жаль, ст. 34 Конституції не містить вимоги ст. 10 Європейської конвенції захисту прав людини та основних свобод, що ці обмеження мають бути «необхідними в демократичному суспільстві»⁹.

Отже, в Основному Законі України були враховані норми міжнародних документів щодо права людини на інформацію, однак водночас виникла потреба внесення змін до чинного законодавства й приведення його у відповідність із суспільними потребами сучасності та міжнародними стандартами. Потрібно зауважити, що українське інформаційне законодавство сформувалося непослідовно, тобто без чіткого напрямку його розвитку.

Суттєвим поштовхом для розвитку національного законодавства у сфері забезпечення доступу до інформації в різних країнах світу стало прийняття 27 листопада 2008 р. Конвенції про доступ до офіційних документів, яка була розроблена Комітетом Міністрів Ради Європи. Щодо нашої країни в цьому контексті, то важливим кроком стало прийняття 13 січня 2011 р. Закону України «Про доступ до публічної інформації». Відповідно до ст. 1 цього Закону публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка є у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом¹⁰. Право на доступ до інформації інтерпретується як право на отримання доступу до офіційних документів, а також інформації про діяльність органів державної влади. До речі, таке розуміння права на доступ до інформації характерне і для західноєвропейської та американської наукових шкіл.

Ми вважаємо, що з набуттям чинності Закону України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 р. активізувалася діяльність української влади щодо забезпечення права кожного на доступ до інформації, яка є у володінні суб'єктів владних повноважень. Невідкладно було прийнято укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативно-правові акти центральних і місцевих органів влади, інших суб'єктів, якими затверджено заходи щодо забезпечення доступу до публічної інформації. Практично одночасно на офіційних веб-сайтах органів державної влади та інших розпорядників публічної інформації з'явилися сторінки «Доступ до публічної інформації», де було оприлюднено нормативно-правові акти, якими визначено відповідальних за забезпечення доступу до публічної інформації, затверджено форми запитів на інформацію, порядок опрацювання запитів, відшкодування витрат на копіювання та друк документів, звіти про опрацювання запитів, найбільш запитувані документи тощо. Крім цього, установлений зазначеним Законом строк опрацювання та підготовки відповіді на запит – п'ять робочих днів – не залишив вибору суб'єктам забезпечення доступу до публічної інформації і мотивував їх на підготовку відповіді запитувачам у визначений термін. Ефективним стимулом до виконання вищезгаданого Закону стало визначення відповідальності за порушення законодавства про доступ до публічної інформації.

Вищенаведені положення нормативно-правового акта слугували тому, що суспільство визнало позитивні зрушення у відкритості діяльності органів державної влади. Також доречно зазначити, що за рейтингом

забезпечення права на інформацію, розробленим двома провідними міжнародними організаціями Access Info Europe (Іспанія) та Centre for Law and Democracy (Канада), український Закон «Про доступ до публічної інформації» посів дев'яте місце серед 89 країн світу¹¹.

Неможливо, говорячи про розбудову інформаційного суспільства, не звернути увагу на проблеми забезпечення доступу до інформації, з якими стикаються як запитувачі, так і розпорядники інформації, та які досліджуються багатьма вітчизняними й зарубіжними науковцями.

Сьогодні триває наукова дискусія щодо сутності інформаційних відносин і, відповідно, розвитку понятійно-категоріального апарату в цій сфері. Зрозуміло, це знаходить своє відображення під час формування інформаційного законодавства. Проте якщо теоретико-методологічні пошуки слугують джерелом розвитку наукових поглядів у тій чи іншій сфері, то неоднозначність і хаотичність застосування термінології у чинному законодавстві створює проблеми тлумачення та практичного застосування правових норм. Відомо, що будь-яка діяльність спирається на використання професійної термінології.

У чинному законодавстві України існують різні визначення понять «інформація», «конфіденційна інформація», «таємна інформація» тощо. Дивує той факт, що на тлі ухвалення Закону України «Про доступ до публічної інформації» термін «публічна інформація» не згадується в основному нормативно-правовому акті України, що регулює відносини в інформаційній сфері, – Законі України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 року¹². На наш погляд, виходячи з того, що в категоріально-понятійному апараті українського законодавства термін «публічна інформація» є новим, доцільно переглянути всі нормативно-правові акти, які регулюють відносини у сфері інформації, з метою визначення категоріальної чіткості. Недоліком українського законодавства можна вважати відсутність законодавчого закріплення визначення терміна «суспільно необхідна інформація», який вживається в ст. 13 Закону України «Про доступ до публічної інформації»¹³, проте не знаходить в ньому тлумачення. Адже, згідно із Законом, до розпорядників інформації, зобов'язаних оприлюднювати та надавати її за запитами, прирівнюються суб'єкти, які володіють суспільно необхідною інформацією. Категоріальна чіткість та однозначність є важливою складовою для правильного застосування норм вищезазначеного Закону.

Потребує більш чіткого правового врегулювання присвоєння грифу «Для службового користування». Проблемним питанням реалізації Закону України «Про доступ до публічної інформації» залишається ухвалення переліків видів службової інформації виключно на підставі рішення суб'єкта владних повноважень та неправомірне застосування названого грифу. Сьогодні зустрічаються випадки схвалення таких переліків з абсолютно необґрунтованим включенням до них тих чи інших відомостей. Ми стаємо свідками непоодиноких випадків, коли за грифом «Для службового користування» приховуються суспільно значущі рішення, зокрема, інформація про розпорядження бюджетними коштами, володіння, користування чи розпорядження державним, комунальним майном, у тому числі відповідні документи, умови отримання цих коштів чи майна, прізвища, імена, по батькові фізичних осіб і найменування юридичних осіб, які одержали ці кошти або майно тощо. Таким чином, порушується право громадян на доступ до інформації, яка становить суспільний інтерес і не має фактичних підстав для віднесення її до публічної інформації з обмеженим доступом. Отже, залишається незрозумілим, яким чином громадськість може здійснювати контроль за прийняттям рішень і тим більше брати участь у прийнятті управлінських рішень органами державної влади на всіх етапах. На сьогодні не розв'язана проблема забезпечення пасивного доступу до інформації. Це стосується насамперед оприлюднення на офіційних веб-сайтах органів державної влади інформації щодо прийнятих рішень, ухвалених нормативно-правових актів, оприлюднення системи обліку документів тощо. Відкритість такої інформації не має системного характеру і є скоріше винятком, ніж повсякденною нормою.

В Україні нині до кінця не вирішено проблему узгодженості правових норм різних законодавчих актів. Насамперед це стосується законів України «Про доступ до публічної інформації», «Про захист персональних даних», «Про інформацію». Бракує нормативно-правових актів, які б конкретизували положення Закону України «Про доступ до публічної інформації» та містили чіткі механізми реалізації правових норм.

Необхідно підкреслити, що не втрачає актуальності потреба в проведенні роз'яснювальної роботи серед населення щодо особливостей застосування норм Законів України «Про доступ до публічної інформації» та «Про звернення громадян».

На підставі вищевикладеного, можемо зробити висновок, що першочерговими завданнями органів державної влади мають стати усунення суперечностей нормативно-правових актів в інформаційній сфері та узгодження правових норм між собою. Виходячи з великої кількості та розрізненості правових актів, які регулюють відносини в інформаційній сфері, обґрунтованим і доцільним залишається питання кодифікації інформаційного законодавства, окремими розділами до якого доцільно включити права і обов'язки людини і громадянина в інформаційній сфері, права і обов'язки держави, участь у міжнародному інформаційному просторі тощо. Важливим кроком на шляху вдосконалення державного регулювання інформаційної сфери залишається прийняття концепції формування й розвитку державної інформаційної політики. З огляду на те, що право громадян на доступ до інформації українським законодавством виокремлено в окрему категорію прав, доцільно законодавчо чітко визначити такі механізми: контролю за реалізацією цього права; оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності щодо доступу до інформації; притягнення до відповідальності посадових осіб за недотримання чинного законодавства, що регулює відносини у сфері забезпечення доступу до інформації.

¹ Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

² Конвенція про захист прав та основоположних свобод людини : міжнародний документ Ради Європи від 4 листопада 1950 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/go/995_004

³ Загальна декларація прав людини : міжнародний документ ООН від 10.12.1948 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/go/995_015

⁴ Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: міжнародний документ ООН від 16 грудня 1966 р., ратифікований 19 жовтня 1973 р. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/go/995_043

⁵ Кресіна І. О. Реалізація права громадянина на доступ до публічної інформації: зарубіжний досвід та українська практика / І. О. Кресіна : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.derzhava.in.ua/Kresina_I_O.doc

⁶ Комшалюк І. С. Конституційне право на інформацію в Україні / І. С. Комшалюк, М. Ф. Поліковський // Матеріали Другої Всеукраїнської Інтернет-конференції «Конституціоналізм в Україні (ідеї, концепції, доктрини): історія і сучасність» (м. Львів, 25 квітня 2013 р.) : [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://historylaw.lp.edu.ua/documents/Materials2.pdf>

⁷ Цибульська А. В. Право на доступ до інформації в Україні: конституційно-правовий аспект / А. В. Цибульська // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. – 2013. – № 2 (5). – С. 50. – (Серія «Юридичні науки»).

⁸ Горбатюк В. В. Доступ громадян до інформації: конституційно-правовий аспект / В. В. Горбатюк, С. Є. Горбатюк : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://academy.gov.ua/ej/ej16/txts/12GVVKPA.pdf>

⁹ Коваль В. В. право на доступ до інформації / В. В. Коваль // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2011. – № 3 (46). – С. 242–243.

¹⁰ Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/2939-17>

¹¹ Хто ми, місія і стратегія // Прозора бюрократія. Особливості застосування Закону України «Про доступ до публічної інформації» : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://access-info.org.ua/hto_mi_misija_i_strategija

¹² Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/2657-12>

¹³ Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/2939-17>

Резюме

Безверха Ю. В. Забезпечення права на доступ до інформації органами публічної влади України та Європейського Союзу: порівняльний аналіз.

У статті розглянуто й проаналізовано конституційно-правові та міжнародні аспекти забезпечення права доступу до інформації органами влади України та Європейського Союзу. Автором сформувано низку пропозицій щодо вдосконалення чинного інформаційного законодавства України.

Ключові слова: інформація, інформаційне суспільство, право на доступ до інформації, інформаційні відносини, органи публічної влади.

Резюме

Безверха Ю. В. Обеспечение права на доступ к информации органов публичной власти Украины и Европейского Союза: сравнительный анализ.

В статье рассмотрены и проанализированы конституционно-правовые и международные аспекты обеспечения права доступа к информации органами власти Украины и Европейского Союза. Автором внесены ряд предложений по совершенствованию действующего информационного законодательства Украины.

Ключевые слова: информация, информационное общество, право на доступ к информации, информационные отношения, органы публичной власти.

Summary

Bezverha Y. Ensuring the right to access information held by public authorities Ukraine and European Union: comparative analysis.

The article describes and analyzes the constitutional- legal and international aspects of the right of access to information the authorities of Ukraine and the European Union. The author made a number of proposals to improve the existing information legislation of Ukraine.

Key words: information, information society, the right to access to information, information relations, public authorities.